BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM HÀ NỘI
-------o0o-------

PHẠM THỊ VUI

GIÁO DỤC ĐẠO ĐỨC CHO HỌC SINH TRUNG HỌC PHỔ THÔNG Ở CÁC TRUNG TÂM GIÁO DỤC NGHỀ NGHIỆP - GIÁO DỤC THƯỜNG XUYÊN TRÊN ĐỊA BÀN THÀNH PHỐ HÀ NỘI

Chuyên ngành: Lí luận và Lịch sử giáo dục
Mã số: 9.14.01.02

TÓM TẮT LUẬN ÁN TIẾN SĨ GIÁO DỤC HỌC

Hà Nội - Năm 2018

Công trình được hoàn thành tại
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM HÀ NỘI

Người hướng dẫn khoa học: **PGS.TS. Phạm Khắc Chương**
PGS.TS. Trịnh Thúy Giang

Phản biện 1. GS.TS Thái Văn Thành, ĐH Vinh
Phản biện 2. PGS.TS Nguyễn Thị Tính, ĐHSP - ĐH Thái Nguyên
Phản biện 3. PGS.TS Nguyễn Thị Tình, ĐHSP Hà Nội

Luận án sẽ được bảo vệ trước Hội đồng chấm luận án cấp Trường
họp tại Trường Đại học Sư phạm Hà Nội
vào hồi .....giờ ... ngày ... tháng... năm...

Có thể tìm hiểu luận án tại thư viện:
- Thư viện Quốc Gia, Hà Nội
- Thư viện Trường Đại học Sư phạm Hà Nội

MỞ ĐẦU

1. Lí do chọn đề tài

Giáo dục đạo đức (GDĐĐ) là một trong những mặt giáo dục vô cùng quan trọng trong giáo dục nhân cách cho người học ở mọi cấp học. Nếu thiếu mặt giáo dục này, người học không thể hình thành và phát triển nhân cách. Chủ tịch Hồ Chí Minh đã từng nói: "Có tài mà không có đức là người vô dụng". Xã hội càng phát triển, thì GDĐĐ cho học sinh lại càng phải chú trọng trong các nhà trường.

Hiện nay, sự thay đổi hệ giá trị và sự lựa chọn các giá trị của thế hệ trẻ là một tất yếu khách quan, nhưng lại theo chiều hướng không mong muốn của xã hội và của các nhà giáo dục, do sự tác động của nền kinh tế thị trường. Một số giá trị đạo đức truyền thống tốt đẹp của dân tộc không được thế hệ trẻ lựa chọn, bảo tồn và phát huy. Nghị quyết TW 2 khóa VIII đã chỉ ra rằng: "*... một bộ phận học sinh, sinh viên có tình trạng suy thoái về đạo đức, mờ nhạt về lý tưởng, theo lối sống thực dụng, thiếu hoài bão lập thân, lập nghiệp vì tương lai của bản thân và đất nước*". Đảng ta cũng nhấn mạnh, trong những năm tới cần " *tăng cường giáo dục tư tưởng đạo đức, ý thức công dân, lòng yêu nước, chủ nghĩa Mác Lê Nin, tư tưởng Hồ Chí Minh… tổ chức cho học sinh tham gia các hoạt động xã hội, văn hoá, thể thao phù hợp với lứa tuổi và với yêu cầu giáo dục toàn diện*". Thực hiện chỉ đạo đó của Đảng, ngành giáo dục đã tăng cường GDĐĐ, lối sống cho học sinh, nhiều văn bản có tính pháp lý qui định về chuẩn mực đạo đức học sinh, chuẩn mực đạo đức nhà giáo, về hành vi văn hóa ứng xử... được triển khai thực hiện trong các nhà trường, coi đó vừa là nhiệm vụ trước mắt nhưng cũng vừa là nhiệm vụ lâu dài để xây dựng nên một nền tảng đạo đức quan trọng cho sự phát triển xã hội bền vững.

Trung tâm Giáo dục nghề nghiệp- Giáo dục thường xuyên (GDNN - GDTX) ở Việt Nam là loại hình giáo dục không chính qui ngoài nhà trường. Các Trung tâm này thực hiện chức năng giáo dục thay thế và tiếp nối cho giáo dục chính qui. Với chức năng này, Trung tâm tiếp nhận những học sinh vào học bổ túc văn hóa, học nghề để đi vào cuộc sống lao động. Những học sinh này thường có học lực không cao và có những suy nghĩ, những hành vi không được như mong muốn của cha mẹ và các nhà giáo dục. Việc dạy chữ, dạy người, day nghề cho những học sinh như vậy của các Trung tâm GDNN - GDTX trong những năm qua đã khẳng định vai trò to lớn của các Trung tâm nói riêng và của Giáo dục không chính qui nói chung trong việc san sẻ một số trọng trách mà giáo dục nhà trường không thể đảm đương hết được.

Qua quan sát và tìm hiểu một số Trung tâm GDNN - GDTX, chúng tôi thấy sự sai lệch về đạo đức của học sinh là hiện tượng không hiếm. Học sinh thường có kết quả học tập yếu kém từ bậc Tiểu học và THCS, hoàn cảnh kinh tế gia đình khó khăn phải tham gia lao động cật lực cùng với bậc cha mẹ để mưu sinh cuộc sống hàng ngày. Chính vì vậy, đa số các em có tâm lí tự ti đối với lực học của mình. Các em cho rằng khi vào học các lớp THPT của Trung tâm là những *"lớp vét"* ở bậc THPT, khó mà đuổi kịp bạn cùng trang lứa vào các trường đại học có tên tuổi. Bên cạnh đó, sự thay đổi phức tạp của môi trường xã hội đã tác động xấu đến quá trình hình thành, phát triển nhân cách nói chung, đạo đức nói riêng đối với học sinh ở các Trung tâm này. Vì lẽ đó, trong bối cảnh hiện nay, việc "dạy người" ở các Trung tâm GDNN-GDTX phải là một trong những nhiệm vụ quan trọng và cấp thiết bên cạnh nhiệm vụ dạy nghề. Tuy nhiên, hiện nay, các Trung tâm GDNN- GDTX chưa thực sự chú trọng đến GDĐĐ cho học sinh, mà chú trọng nhiều đến đào tạo nghề. Do

vậy, hiệu quả giáo dục ở các Trung tâm GDNN- GDTX hiện nay chưa cao, chưa đáp ứng được yêu cầu và mong muốn của xã hội. Để giải quyết vấn đề này, cần có thêm những nghiên cứu về GDĐĐ cho học sinh để giúp cho các Trung tâm có những định hướng, những biện pháp hữu hiệu nhằm nâng cao chất lượng và hiệu quả giáo dục của mình.

Với những phân tích nêu trên, đề tài nghiên cứu được chọn là: "***Giáo dục đạo đức cho học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN-GDTX trên địa bàn thành phố Hà Nội***".

2. Mục đích nghiên cứu

Trên cơ sở nghiên cứu lý luận và thực tiễn về GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX, luận án đề xuất các biện pháp GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX trên địa bàn thành phố Hà Nội phù hợp với đặc điểm của học sinh và bối cảnh hiện nay, nhằm góp phần nâng cao chất lượng GDĐĐ cho học sinh THPT ở địa bàn nghiên cứu.

3. Khách thể và đối tượng nghiên cứu

3.1. Khách thể nghiên cứu: Quá trình GDĐĐ cho học sinh ở các Trung tâm GDNN - GDTX.

3.2. Đối tượng nghiên cứu: Biện pháp GDĐĐ cho học sinh ở các Trung tâm GDNN – GDTX trên địa bàn thành phố Hà Nội.

4. Giả thuyết khoa học

GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX là nhiệm vụ quan trọng của toàn xã hội, tuy nhiên, trong thực tế, nhiệm vụ này chưa được các Trung tâm GDNN - GDTX, ngành GD&ĐT và toàn xã hội quan tâm đúng mức. Nếu phân tích làm rõ bản chất của GDĐĐ trong bối cảnh đổi mới giáo dục hiện nay, phối hợp chặt chẽ giáo dục Trung tâm GDNN - GDTX - gia đình - xã hội, từ đó xây dựng được các biện pháp GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX thành phố Hà Nội có căn cứ khoa học, có tính đồng bộ và khả thi, tạo ra sự đổi mới ở các yếu tố như mục tiêu, nội dung, phương pháp, hình thức GDĐĐ cho học sinh và phát huy tính tích cực của chủ thể tham gia vào công tác này thì sẽ góp phần nâng cao chất lượng GDĐĐ nói riêng và giáo dục toàn diện cho học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN – GDTX thành phố Hà Nội theo yêu cầu đổi mới giáo dục hiện nay nói chung.

5. Nhiệm vụ nghiên cứu

- Nghiên cứu lý luận về GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX.
- Khảo sát, đánh giá thực trạng GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN – GDTX thành phố Hà Nội.
- Xây dựng hệ thống biện pháp GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN – GDTX trên địa bàn thành phố Hà Nội.
- Thực nghiệm sư phạm,

6. Giới hạn phạm vi nghiên cứu

Đề tài nghiên cứu GDĐĐ cho học sinh THPT ở 03 Trung tâm GDNN – GDTX các quận, huyện: Cầu Giấy, Tây Hồ và Gia Lâm trên địa bàn thành phố Hà Nội, với 550 đối tượng khảo sát, trong đó có 75 cán bộ quản lí, GV; 60 phụ huynh học sinh (PHHS), 415 học sinh lớp 10 bổ túc THPT trong bối cảnh hiện nay.

7. Quan điểm tiếp cận và phương pháp nghiên cứu

Quan điểm tiếp cận: GDĐĐ dựa vào hợp tác; GDĐĐ dựa vào trải nghiệm; GDĐĐ theo tiếp cận giá trị; GDĐĐ theo tiếp cận kỹ năng sống; GDĐĐ theo tiếp cận tích hợp.

Phương pháp nghiên cứu: Các phương pháp nghiên cứu lí luận, các phương pháp nghiên cứu thực tiễn, phương pháp thống kê toán học.

8. Những luận điểm cần bảo vệ

Luận điểm 1: GDĐĐ là một bộ phận quan trọng của quá trình giáo dục học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX, góp phần quan trọng trong việc giáo dục nhân cách toàn diện cho học sinh ở các Trung tâm đáp ứng yêu cầu giáo dục, đào tạo thế hệ trẻ theo yêu cầu của xã hội.

Luận điểm 2: GDĐĐ cho học sinh THPT vừa là mục tiêu, vừa là kết quả quan trọng của quá trình giáo dục học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX. Điều cốt yếu của việc GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX là cần tổ chức quá trình GDĐĐ phù hợp với đặc điểm của học sinh, đặc điểm của các Trung tâm và của ngành GD&ĐT.

Luận điểm 3: Các biện pháp GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX phải được xây dựng một các hệ thống, đồng bộ, có mối quan hệ chặt chẽ, đặc thù về đặc điểm tâm - sinh lí của học sinh THPT, đặc điểm của các Trung tâm GDNN - GDTX, tạo ra những điều kiện thuận lợi để thực hiện quá trình GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX đạt được kết quả tốt.

9. Đóng góp mới của luận án

- Lí luận về GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN – GDTX được nghiên cứu và xây dựng trong luận án góp phần phát triển hệ thống lý luận về GDĐĐ cho học sinh, là tài liệu tham khảo cho các cán bộ quản lý, các giáo viên, phụ huynh trong GDĐĐ cho học sinh hiện nay.

-Thực trạng GDĐĐ cho học sinh ở các Trung tâm GDNN-GDTX thành phố Hà Nội được nghiên cứu và đánh giá là cơ sở thực tiễn quan trọng trong GDĐĐ cho học sinh của cán bộ quản lý, các giáo viên, phụ huynh

- Các biện pháp GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX thành phố Hà Nội đã được thực nghiệm, giúp cho các cán bộ quản lý, giáo viên có thể vận dụng trong GDĐĐ cho học sinh để nâng cao hiệu quả GDĐĐ ở các Trung tâm này, góp phần nâng cao chất lượng giáo dục toàn diện của Thành phố.

10. Cấu trúc luận án

Ngoài phần Mở đầu, Kết luận và Khuyến nghị, luận án được cấu trúc thành 3 chương:

Chương 1: Lý luận về GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX.

Chương 2: Thực trạng GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTXtrên địa bàn thành phố Hà Nội

Chương 3: Biện pháp GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX trên địa bàn thành phố Hà Nội và thực nghiệm sư phạm.

Chương 1

LÝ LUẬN VỀ GIÁO DỤC ĐẠO ĐỨC CHO HỌC SINH TRUNG HỌC PHỔ THÔNG Ở CÁC TRUNG TÂM GIÁO DỤC NGHỀ NGHIỆP - GIÁO DỤC THƯỜNG XUYÊN

1.1. Tổng quan nghiên cứu vấn đề

Căn cứ vào những tài liệu đã được công bố về quá trình GDĐĐ cho học sinh phổ thông và các trường chuyên nghiệp; chúng tôi nhận thấy rằng vấn đề giáo dục, rèn luyện đạo đức cho học sinh THPT trong hệ thống hệ thống GDNN - GDTX đã nhiều năm nay chưa được Bộ GD&ĐT cũng như các nhà chuyên môn quan tâm đúng

mức như học sinh trong hệ thống phổ thông về trình độ học vấn và rèn luyện đạo đức. học sinh THPT theo học ở Trung tâm GDNN - GDTX ở các tỉnh thành trong cả nước hàng năm thi tốt nghiệp cũng có đến hàng chục em (số liệu chính xác ở nội dung chương 2) tỷ lệ chất lượng yếu kém cả hai mặt văn hóa và đạo đức chiếm đến 2/3 đặc biệt là về mặt đạo đức trong học tập thì rất đáng lo ngại. Bên cạnh đó, dựa vào kết quả nghiên cứu của các nhà khoa học, đồng thời tham khảo ý kiến của nhiều nhà giáo dục và từ thực tiễn dạy học, giáo dục đối với hệ thống Trung tâm GDNN - GDTX, chúng tôi quyết định lựa chọn đề tài "Giáo dục đạo đức cho học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX trên địa bàn thành phố Hà Nội".

1.2. Đạo đức và giáo dục đạo đức

1.2.1. Đạo đức

Đạo đức *là một hình thái ý thức xã hội, bao gồm một hệ thống những nguyên tắc, chuẩn mực xã hội, nhờ đó con người tự giác đánh giá và điều chỉnh hành vi của mình trong các quan hệ giữa cá nhân với cá nhân, giữa cá nhân với xã hội cho phù hợp với lợi ích, hạnh phúc của con người và sự tiến bộ xã hội.*

1.2.2. Giáo dục đạo đức

GDĐĐ là quá trình giáo dục có mục đích, có kế hoạch, được thực hiện thông qua hoạt động giáo dục và tự giáo dục của nhà giáo dục và người được giáo dục nhằm hình thành cho người được giáo dục ý thức, tình cảm, niềm tin và thói quen hành vi đạo đức cần thiết trên cơ sở phù hợp với những chuẩn mực đạo đức xã hội.

1.3. Học sinh Trung học phổ thông ở các Trung tâm Giáo dục nghề nghiệp - Giáo dục thường xuyên

1.3.1. Trung tâm Giáo dục nghề nghiệp - Giáo dục thường xuyên

Trung tâm GDNN - GDTX trực thuộc UBND quận, huyện, thị xã là đơn vị sự nghiệp công lập trong hệ thống GD&ĐT và giáo dục nghề nghiệp, dạy nghề.

Trung tâm GDNN - GDTX trực thuộc UBND quận, huyện, thị xã có chức năng tổ chức các hoạt động giáo dục nghề nghiệp, dạy nghề, giáo dục thường xuyên trên địa bàn quận, huyện, thị xã theo đúng quy định của pháp luật.

1.3.2. Đặc điểm của học sinh Trung học phổ thông ở các Trung tâm Giáo dục nghề nghiệp - Giáo dục thường xuyên

Học sinh THPT của các Trung tâm GDNN - GDTX mang những đặc điểm chung của học sinh THPT nhưng cũng có những nét đặc thù riêng.

1.4. Giáo dục đạo đức cho học sinh Trung học phổ thông ở các Trung tâm Giáo dục nghề nghiệp - Giáo dục thường xuyên

1.4.1 Chuẩn mực đạo đức của học sinh ở Trung tâm Giáo dục nghề nghiệp-Giáo dục thường xuyên

Chuẩn mực đạo đức của học sinh THPT ở Trung tâm GDNN-GDTX được thể hiện trong những phẩm chất cần được hình thành và giáo dục của học sinh THPT nói chung theo qui định trong chương trình giáo dục phổ thông mới năm 2017 đã được thông qua của Bộ Giáo dục và những chuẩn mực mang nét đặc trưng riêng của học sinh ở Trung tâm GDNN-GDTX.

1.4.2. Nguyên tắc giáo dục đạo đức cho học sinh Trung học phổ thông ở các Trung tâm Giáo dục nghề nghiệp - Giáo dục thường xuyên

GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX cần đảm bảo các nguyên tắc giáo dục chung và những nguyên tắc giáo dục đặc thù.

1.4.3. Mục tiêu giáo dục đạo đức cho học sinh Trung học phổ thông ở các Trung tâm Giáo dục nghề nghiệp - Giáo dục thường xuyên

Mục tiêu GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX là nhằm hình thành và phát triển ở học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX ý thức, thái độ, tình cảm, niềm tin đạo đức, tạo lập được những thói quen hành vi đạo đức phù hợp với yêu cầu của xã hội hiện nay.

1.4.4. Nội dung giáo dục đạo đức cho học sinh Trung học phổ thông ở các Trung tâm Giáo dục nghề nghiệp - Giáo dục thường xuyên

Nội dung Nội dung GDĐĐ cho học sinh Trung học phổ thông ở các Trung tâm GDNN - GDTX là giáo dục cho học sinh ý thức đạo đức, thái độ, tình cảm đạo đức và hành vi đạo đức phù hợp với các chuẩn mực đạo đức của học sinh THPT ở Trung tâm GDNN-GDTX.

1.4.5. Phương pháp giáo dục đạo đức cho học sinh Trung học phổ thông ở các Trung tâm Giáo dục nghề nghiệp - Giáo dục thường xuyên

Một số phương pháp giáo dục phù hợp được sử dụng trong GDĐĐ cho học sinh THPT tại các Trung tâm GDNN - GDTX bao gồm: Phương pháp đàm thoại; phương pháp giảng giải; phương pháp nêu gương; phương pháp giao việc; phương pháp tập luyện; phương pháp rèn luyện; phương pháp khen thưởng; phương pháp trách phạt; phương pháp thi đua.

1.4.6. Con đường giáo dục đạo đức cho học sinh Trung học phổ thông ở các Trung tâm Giáo dục nghề nghiệp - Giáo dục thường xuyên

Trong các Trung tâm GDNN - GDTX nói riêng được thực hiện thông qua những hình thức cơ bản sau đây: GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX thông qua dạy học các môn học; GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX thông qua tổ chức các hoạt động giáo dục; GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX thông qua hoạt động tập thể; GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX thông qua tự giáo dục.

1.4.7. Các lực lượng tham gia giáo dục đạo đức cho học sinh Trung học phổ thông ở các Trung tâm Giáo dục nghề nghiệp - Giáo dục thường xuyên

Lực lượng GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX bao gồm: Lực lượng giáo dục trong Trung tâm GDNN - GDTX; lực lượng giáo dục trong gia đình; lực lượng giáo dục trong xã hội. Trong các lực lượng trên, lực lượng giáo dục trong các Trung tâm GDNN - GDTX là lực lượng giữ vai trò chủ đạo trong quá trình GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX.

1.4.8. Đánh giá kết quả giáo dục đạo đức cho học sinh Trung học phổ thông ở các Trung tâm Giáo dục nghề nghiệp - Giáo dục thường xuyên

Đánh giá kết quả GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX là hoạt động có ý nghĩa hết sức quan trọng nhằm thu thập những thông tin về kết quả GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm, trên cơ sở đó, đưa ra những nhận định, đánh giá về những thành tựu đạt được và những vấn đề còn tồn ở trong GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm hiện nay.

1.5. Các yếu tố ảnh hưởng đến quá trình giáo dục đạo đức cho học sinh Trung học phổ thông ở các Trung tâm Giáo dục nghề nghiệp - Giáo dục thường xuyên

Có nhiều yếu tố khách quan và chủ quan ảnh hưởng đến quá trình GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX. Mỗi yếu tố đều có những ảnh hưởng nhất định đến kết quả của quá trình này.

Kết luận chương 1

Học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX bên cạnh những đặc điểm tương đồng với học sinh THPT nói chung còn có những nét đặc thù.

Chuẩn mực đạo đức của học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN-GDTX là những chuẩn mực thể hiện trong các phẩm chất cần đạt được đối với học sinh THPT nói chung và một số chuẩn mực liên quan đến hành vi ứng xử thuộc phạm trì kĩ năng sống.

GDĐĐ cho học sinh THPT là một bộ phận quan trọng có tính chất nền tảng của quá trình giáo dục toàn diện ở các Trung tâm GDNN – GDTX. Giáo dục đạo đức cho học sinh ở các Trung tâm được thực hiện bằng nhiều con đường: Thông qua dạy học các môn học, tổ chức các hoạt động giáo dục, hoạt động tập thể, hoạt động tự giáo dục. Muốn thực hiện quá trình GDĐĐ cho học sinh đạt được chất lượng và hiệu quả, các lực lượng giáo dục cần xác định được một cách đúng đắn, đầy đủ mục tiêu, nội dung, phương pháp, hình thức GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm và thực hiện thường xuyên, hiệu quả hoạt động kiểm tra, đánh giá kết quả của quá trình này cũng như xác định được đầy đủ các yếu tố ảnh hưởng và mức độ ảnh hưởng của từng yếu tố đến quá trình GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm.

Để nâng cao chất lượng GDĐĐ cho các em, những nhà giáo dục phải hiểu sâu sắc tâm lý lứa tuổi, hoàn cảnh gia đình, điều kiện kinh tế xã hội, đánh giá một cách đúng mức thực trạng GDĐĐ ở các Trung tâm để từ đó lập kế hoạch, chỉ đạo triển khai kế hoạch GDĐĐ cho học sinh. Trong hoạt động GDĐĐ cho học sinh phải tác động đến cả tập thể sư phạm và tập thể học sinh và sự tham gia đóng góp của lực lượng xã hội góp phần nâng cao chất lượng giáo dục toàn diện trong các Trung tâm GDNN- GDTX ở nước ta hiện nay. Đặc biệt, đối với những Trung tâm GDNN - GDTX, để hoạt động GDĐĐ cho học sinh THPT thành công thì các nhà giáo dục phải có đạo đức nghề nghiệp, có kế hoạch xây dựng nội dung, chương trình, hình thức, giải pháp và tổ chức thực hiện các quá trình GDĐĐ một cách khoa học và hợp lý nhất.

Chương 2
THỰC TRẠNG GIÁO DỤC ĐẠO ĐỨC CHO HỌC SINH TRUNG HỌC PHỔ THÔNG Ở CÁC TRUNG TÂM GIÁO DỤC NGHỀ NGHIỆP – GIÁO DỤC THƯỜNG XUYÊN THÀNH PHỐ HÀ NỘI

2.1. Khái quát về quá trình khảo sát thực trạng

2.1.1. Mục tiêu khảo sát và đối tượng khảo sát

Chúng tôi tiến hành khảo sát nhằm đánh giá thực trạng GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX trên địa bàn thành phố Hà Nội.

Chúng tôi tiến hành khảo sát 75 CBQL và GV; 60 PHHS, 415 học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN – GDTX trên địa bàn thành phố Hà Nội.

2.1.2. Nội dung khảo sát

Chúng tôi nghiên cứu nhiều nội dung có liên quan đến thực trạng GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX trên địa bàn thành phố Hà Nội.

2.1.3. Phương pháp khảo sát

Để khảo sát thực trạng GDĐĐ cho học sinh THPT ở các TT GDNN - GDTX chúng tôi sử dụng các phương pháp chủ yếu sau: Phương pháp quan sát sư phạm; phương pháp phỏng vấn; phương pháp điều tra giáo dục; phương pháp nghiên cứu

sản phẩm hoạt động giáo dục.

2.1.4. Thời gian và địa bàn khảo sát

- Thời gian: Từ tháng 3 năm 2016 đến tháng 8 năm 2016.

- Địa bàn khảo sát: 3 Trung tâm GDNN – GDTX của các quận, huyện: Cầu Giấy, Tây Hồ, Gia Lâm, thành phố Hà Nội.

2.2. Khái quát về các Trung tâm Giáo dục nghề nghiệp – giáo dục thường xuyên trên địa bàn thành phố Hà Nội

2.2.1. Số lượng các Trung tâm Giáo dục nghề nghiệp – giáo dục thường xuyên trên địa bàn thành phố Hà Nội

Theo quyết định số 5399 của Ủy ban nhân dân thành phố Hà Nội [88], hiện nay, trên địa bàn thành phố có 30 Trung tâm GDNN - GDTX bao gồm: 12 Trung tâm GDNN - GDTX ở quận: Hoàn Kiếm, Hai Bà Trưng, Ba Đình, Đống Đa, Tây Hồ, Thanh Xuân, Hoàng Mai, Long Biên, Nam Từ Liên, Bắc Từ Liêm, Cầu Giấy, Hà Đông; 17 Trung tâm GDNN - GDTX cấp huyện: Hoài Đức, Mê Linh, Đông Anh, Quốc Oai, Thạch Thất, Thường Tín, Ứng Hòa, Thanh Oai, Thanh Trì, Mỹ Đức, Gia Lâm, Phúc Thọ,Ba Vì, Chương Mỹ, Phú Xuyên, Đan Phượng, Sóc Sơn và 01 Trung tâm GDNN - GDTX cấp thị xã (Sơn Tây).

2.2.2. Cán bộ quản lí, giáo viên và học sinh ở các Trung tâm Giáo dục nghề nghiệp – giáo dục thường xuyên

2.2.2.1. Cán bộ quản lí, giáo viên ở các Trung tâm Giáo dục nghề nghiệp – giáo dục thường xuyên

Theo Báo cáo thống kê giáo dục thường xuyên năm học 2016 - 2017 của Sở GD&ĐT Hà Nội đội ngũ CBQL, GV ở các Trung tâm GDNN - GDTX bao gồm: 1219 cán bộ, trong đó có 738 cán bộ biên chế và 436 cán bộ hợp đồng.

2.2.2.2. Học sinh ở các Trung tâm Giáo dục nghề nghiệp – giáo dục thường xuyên

** Số lượng học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX*

Theo Báo cáo thống kê giáo dục thường xuyên năm học 2016 - 2017 của Sở GD&ĐT Hà Nội tổng số học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX hiện nay là 19925 học sinh.

2.3. Kết quả khảo sát thực trạng

2.3.1. Thực trạng đạo đức của học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX trên địa bàn thành phố Hà Nội

Theo Báo cáo thống kê giáo dục thường xuyên năm học 2016 - 2017 của Sở GD&ĐT Hà Nội, xếp loại hạnh kiểm của học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX được thể hiện qua bảng sau:

Bảng 2.1. *Hạnh kiểm của học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX*

Hạnh kiểm	**Tổng số**	**Chia ra**					
		Lớp 10		*Lớp 11*		*Lớp 12*	
		SL	*%*	*SL*	*%*	*SL*	*%*
Tốt	***14839***	***5485***	***37,0***	***5183***	***34,9***	***4171***	***28,1***
- Nam	9989	3715	***37,2***	3376	***33,8***	2898	***29,0***
- Nữ	4850	1770	***36,5***	1807	***37,3***	1273	***26,2***
Khá	***4380***	***1892***	***43,2***	***1641***	***37,5***	***847***	***19,3***

- Nam	3472	1457	***42,0***	1305	***37,6***	710	***20,4***
- Nữ	908	435	***47,9***	336	***37,0***	137	***15,1***
Trung bình	***666***	***359***	***53,9***	***232***	***34,8***	***75***	***11,3***
- Nam	614	340	***55,4***	214	***34,9***	60	***9,8***
- Nữ	52	19	***36,5***	18	***34,6***	15	***28,8***
Yếu	***40***	***22***	***55,0***	***14***	***35,0***	***4***	***10,0***
- Nam	40	22	***55,0***	14	***35,0***	4	***10,0***
- Nữ	0	0	***0,0***	0	***0,0***	0	***0,0***
Kém	0	0	***0,0***	0	***0,0***	0	***0,0***
Cộng	**19925**	**7758**	***38,9***	**7070**	***35,5***	**5097**	***25,6***

2.3.2. Thực trạng GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX trên địa bàn thành phố Hà Nội

2.3.2.1. Thực trạng nhận thức của cán bộ quản lí, giáo viên và phụ huynh học sinh về đạo đức của học sinh THPT tại các Trung tâm GDNN - GDTX

** Nhận thức của CBQL, GV và PHHS về tầm quan trọng của các chuẩn mực đạo đức đối với việc hình thành nhân cách học sinh*

Kết quả nghiên cứu thu được cho thấy: Đa số CBQL, GV và PHHS đều khẳng định các đạo đức nêu trên đều có vai trò "*Quan trọng*" hoặc "*Rất quan trọng*" đối với việc hình thành nhân cách học sinh (với ĐTB > 3,0). Tuy nhiên cũng có một bộ phận CBQL, GV và PHHS chưa có nhận thức đầy đủ về vấn đề này. Trong khi đó, theo ý kiến của PHHS thì các chuẩn mực đạo đức quan trọng hàng đầu cho sự phát triển nhân cách học sinh là: "Động cơ học tập đúng đắn" (ĐTB 3,87), "Tính tự lực trong học tập" (3,80) và "Khắc phục khó khăn trong học tập" (ĐTB 3,77).

** Đạo đức của HS THPT ở các Trung tâm GDNN- GDTX*

Kết quả nghiên cứu thu được cho thấy: Nhìn chung, có sự thống nhất giữa các nhóm khách thể tham gia khảo sát trong đánh giá về những đã có và những chưa có, cần phải giáo dục đối với HS THPT ở các TT GDNN - GDTX.

Kết quả khảo sát khảo sát về các hành vi đúng chuẩn mực đạo đức của HS THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX thành phố Hà Nội cho thấy: Nhìn chung, quá trình GDĐĐ cho HS THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX đã mang lại những kết quả nhất định. Kết quả của quá trình này bước đầu đã hình thành cho HS những hành vi đạo đức tích cực. Theo đánh giá của các CBQL, GV và PHHS tham gia khảo sát, HS THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX đã thực hiện được các hành vi đạo đức tích cực trong cuộc sống và hoạt động của mình. Tuy nhiên, mức độ thực hiện các hành vi đạo đức tích cực của các em không đồng đều. Trong khi đó, đa số PHHS tham gia khảo sát cho rằng, con em mình thường xuyên thực hiện các hành vi đạo đức tích cực như: Hiếu thảo với cha mẹ, ông bà (81,7%); trung thực trong học tập (73,3%); tôn trọng người khác (76,7%); biết bảo vệ môi trường sống (76,7%); biết đoàn kết trong tập thể (63,3%); biết hoạt động hợp tác trong hoạt động tập thể (56,7%); khiêm tốn với bạn bè, thầy cô (70%); sống giản dị 968,3%); thân thiện với bạn bè (73,3%); kính trọng người lớn tuổi (81,7%); biết ơn và nói cảm ơn (68,3%); biết nhận lỗi và nói xin lỗi (68,3%); tham gia tích cực vào các hoạt động vì cộng đồng (66,7%). Đối với các hành vi còn lại, các bậc PHHS

đánh giá con em mình thực hiện ở mức không thường xuyên.

Kết quả khảo sát về những hành vi tiêu cực của HS THPT ở các TT GDNN - GDTX thành phố Hà Nội cho thấy: Có sự đồng nhất giữa các nhóm khách thể tham gia khảo sát trong đánh giá về thực trạng thực hiện những hành vi tiêu cực của HS THPT ở các TT GDNN - GDTX. Các CBQL, GV và PHHS khẳng định rằng, đa số HS vẫn "*Thỉnh thoảng*" thực hiện những hành vi tiêu cực, trong đó, những hành vi được thực hiện nhiều nhất là: Nói quá sự thật trong giao tiếp; Đánh nhau; Nói xấu người khác; Chưng diện quá mức lòe loẹt; Học tập lơ là, tiêu cực; Sai giờ, trễ hẹn; Tiêu xài phung phí; Xả rác bừa bãi; Xem thường người khác. Những ý kiến đánh giá HS THPT thực hiện những hành vi tiêu cực ở mức độ "*Thường xuyên*" và "*Chưa bao giờ*" chỉ chiếm tỉ lệ rất nhỏ trên tổng số các ý kiến được khảo sát.

** Các yếu tố ảnh hưởng đến quá trình giáo dục đạo đức cho học sinh trung học phổ thông ở các Trung tâm Giáo dục nghề nghiệp – Giáo dục thường xuyên*

Kết quả nghiên cứu thu được cho thấy: Đa số CBQL, GV của Trung tâm GDNN - GDTX, PHHS tham gia khảo sát đều xác định được các yếu tố ảnh hưởng đến những hành vi đạo đức tích cực của HS THPT. Các CBQL, GV đều khẳng định các yếu tố trên đều ảnh hưởng quan trọng đến việc thực hiện hành vi đạo đức tích cực của HS THPT với ĐTB dao động từ 3,38 đến 3,56 cho bốn mức độ. Tuy nhiên, vẫn còn một bộ phận CBQL, GV của Trung tâm chưa nhận thức được một cách đầy đủ về vấn đề này.

2.3.2.2. Thực trạng nhận thức của CBQL, GV và PHHS về tầm quan trọng của GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX

Kết quả nghiên cứu thu được cho thấy: Đa số các CBQL, GV của Trung tâm GDNN - GDTX và PHHS đều nhận thức được tầm quan trọng của việc GDĐĐ cho HS THPT. Song, một bộ phận CBQL, GV và PHHS tham gia khảo sát chưa nhận thức được đầy đủ về ý nghĩa của vấn đề này.

2.3.2.3.Mục tiêu giáo dục đạo đức cho học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX trên địa bàn thành phố Hà Nội

Kết quả nghiên cứu thu được cho thấy: Đa số các CBQL, GV và PHHS tham gia khảo sát có nhận thức đúng đắn và đầy đủ về tầm quan trọng của các mục tiêu GDĐĐ cho HS THPT ở Trung tâm GDNN - GDTX. Các ý kiến đánh giá các mục tiêu là "*Có quan trọng*" và "*Quan trọng nhất*" chiếm tỉ lệ rất cao (dao động từ 93,2% đến 100%). Tuy nhiên, vẫn có một bộ phận CBQL, GV chưa có được nhận thức đầy đủ về vấn đề này.

2.3.2.4.Nội dung GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX trên địa bàn thành phố Hà Nội

Kết quả nghiên cứu thu được cho thấy: Những năm qua, các Trung tâm GDNN - GDTX đã đầu tư nghiên cứu hoàn thiện nội dung GDĐĐ cho học sinh THPT. Có thể nói, các nội dung GDĐĐ cho HS THPT ở Trung tâm hiện nay là khá phong phú, đa dạng. Theo ý kiến của các CBQL, GV ở các Trung tâm, các nội dung GDĐĐ cho HS THPT đều được đánh giá về quan trọng ở mức cao với ĐTB dao động từ 2,89 đến 3,45.

2.3.2.5.Phương pháp GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX trên địa bàn thành phố Hà Nội

Kết quả nghiên cứu thu được cho thấy các phương pháp thường xuyên được sử dụng trong quá trình GDĐĐ cho HS THPT là: phương pháp đàm thoại (trao đổi giữa HS và GV) với ĐTB từ 2,04 đến 2,11 (xếp thứ 1); phương pháp nêu gương (nêu gương tốt của bạn bè) với ĐTB từ 1,96 đến 1,97 (xếp thứ 2); phương pháp khen thưởng (sự khuyến

khích của thầy cô) với ĐTB từ 1,94 đến 1,96 (xếp thứ 3). Điều này cho thấy các Trung tâm GDNN - GDTX đã thực hiện rất tốt những phương pháp truyền thống trong GDĐĐ cho HS. Nhìn chung, các phương pháp GDĐĐ mà các Trung tâm thực hiện chưa khuyến khích HS tự giác thực hiện mà chủ yếu mang tính bắt buộc dẫn đến kết quả đạt được chưa mong muốn. Chính vì vậy, muốn HS không còn thụ động trong quá trình GDĐĐ mà phải chủ động tích cực tự giáo dục thì các Trung tâm phải biến quá trình GDĐĐ thành quá trình tự GDĐĐ cho HS nhằm phát huy tính tích cực của HS trong việc tự giáo dục.

2.3.2.6.Hình thức giáo dục đạo đức cho học sinh Trung học phổ thông ở các Trung tâm Giáo dục nghề nghiệp - Giáo dục thường xuyên

Kết quả nghiên cứu thu được cho thấy: Các hình thức chủ yếu được các TT GDNN - GDTX thực hiện thường xuyên như: Sinh hoạt tập thể; GDĐĐ thông qua môn học GDCD; kết hợp với phụ huynh; sự gương mẫu của các thầy, cô; nêu gương người tốt, việc tốt với ĐTB dao động từ 2,56 đến 2,77 tương ứng với ba mức độ. Điều này chứng minh rằng các trung tâm hiện nay đã và đang tổ chức tốt các hình thức truyền thống để GDĐĐ cho HS. Các hình thức tổ chức hoạt động tập thể như: Hoạt động thể dục thể thao; Hoạt động văn hoá, văn nghệ; Hoạt động xã hội, từ thiện được thực hiện ở mức độ trung bình với ĐTB từ 2,56 đến 2,69. Điều này cho thấy các hoạt động ngoài giờ lên lớp chưa được các trung tâm đầu tư tổ chức hoặc chưa thu hút được sự tham gia, hứng thú của HS. Hoạt động thông qua sinh hoạt phê bình kiểm điểm với ĐTB 2,47; Hoạt động giáo dục truyền thống thông qua các chủ điểm với ĐTB 2,36.; Hoạt động phòng chống tệ nạn xã hội lao động công ích với ĐTB 2,27 lần lượt xếp 3 thứ tự cuối bảng. Điều này chứng tỏ các trung tâm thiếu sự quan tâm đến các hình thức điều chỉnh hành vi của HS. Đây là sự thiếu sót trong quá trình GDĐĐ mà đề tài cần phải có sự điều chỉnh thêm thông qua một số biện pháp được đề xuất trong chương 3.

2.3.2.7..Các lực lượng tham gia giáo dục đạo đức cho học sinh Trung học phổ thông ở các Trung tâm Giáo dục nghề nghiệp - Giáo dục thường xuyên trên địa bàn thành phố Hà Nội

Kết quả nghiên cứu thu được cho thấy: Cho đến nay, mặc dù các lực lượng giáo dục đều đã tham gia vào quá trình GDĐĐ cho HS THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX, tuy nhiên, chỉ có lực lượng giáo dục Trung tâm GDNN - GDTX và gia đình là thể hiện tốt vai trò của mình, các lực lượng khác chưa thể hiện tốt được ưu thế của mình trong công tác giáo dục HS. Thêm vào đó, một bộ phận không nhỏ CBQL, GV ở các Trung tâm GDNN - GDTX chưa đánh giá được một cách chính xác về vai trò của các lực lượng giáo dục ngoài Trung tâm GDNN - GDTX đối với công tác giáo dục. Thực trạng này là một khó khăn không nhỏ cho công tác phối hợp các lực lượng giáo dục (gia đình, Trung tâm GDNN - GDTX và xã hội) trong GDĐĐ cho HS THPT ở các trung tâm.

Kết luận chương 2

Nhìn chung, đa số học sinh THPT tại các Trung tâm GDNN - GDTX trên địa bàn thành phố Hà Nội có đạo đức tốt. Tuy nhiên, vẫn còn một bộ phận không nhỏ học sinh có hạnh kiểm ở mức "*Trung bình*" và "*Yếu*" nhất là học sinh khối 10 và khối 11.

GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm ngày càng nhận được nhiều sự quan tâm của các lực lượng giáo dục trong toàn xã hội. Điều đó được thể hiện qua sự nhận thức đầy đủ của đa số CBQL,GV và PHHS tham gia khảo sát về tầm quan trọng của quá trình GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm. Tuy nhiên, vẫn còn một bộ phận

CBQL, GV; PHHS và học sinh chưa có được nhận thức đúng đắn về những vấn đề này.

Mục tiêu GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm đã được xác định tương đối đầy đủ. Điều đó được khẳng định qua nhận thức và đánh giá của các nhóm khách thể tham gia khảo sát.

Nhiều nội dung GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm đã được thực hiện, tuy nhiên, mức độ thực hiện các nội dung GDĐĐ này trong những năm qua còn chưa được thường xuyên và chưa thực sự mang lại được hiệu quả cao.

Nhiều phương pháp, hình thức GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm đã được lựa chọn và sử dụng, song mức độ thực hiện và hiệu quả mang lại chưa thực sự đáp ứng được các mục tiêu đã đề ra.

Có nhiều lực lượng đã tham gia vào quá trình GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm, tuy nhiên, ngoài lực lượng giáo dục ở các Trung tâm và gia đình học sinh, các lực lượng giáo dục khác chưa thực sự thể hiện được vai trò và trách nhiệm của mình trong quá trình GDĐĐ cho học sinh.

Kết quả GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm chưa cao, ở một bộ phận không nhỏ học sinh, nhiều đạo đức chưa được hình thành ở học sinh THPT ở các Trung tâm. Thêm vào đó, những kết quả GDĐĐ cho học sinh THPT cũng chưa thực sự vững chắc, chưa tạo lập tốt hành vi, thói quen đạo đức ở học sinh.

Có nhiều yếu tố khách quan và chủ quan khác nhau ảnh hưởng đến quá trình GDĐĐ cho học sinh THPT tại các Trung tâm, trong đó, những yếu tố ảnh hưởng nhiều nhất đến quá trình này theo kết quả đánh giá của các nhóm khách thể khảo sát là: sự quan tâm thường xuyên của GVCN; sự quản lý chặt chẽ, có kế hoạch của Ban giám đốc Trung tâm; sự tự nhận thức, tự tu dưỡng của bản thân học sinh; sự gương mẫu của đội ngũ GV, nhân viên và người lớn trong gia đình học sinh.

Chương 3
BIỆN PHÁP GIÁO DỤC ĐẠO ĐỨC CHO HỌC SINH TRUNG HỌC PHỔ THÔNG Ở CÁC TRUNG TÂM GIÁO DỤC NGHỀ NGHIỆP - GIÁO DỤC THƯỜNG XUYÊN TRÊN ĐỊA BÀN THÀNH PHỐ HÀ NỘI VÀ THỰC NGHIỆM SƯ PHẠM

3.1. Nguyên tắc xây dựng các biện pháp

Quá trình xây dựng các biện pháp GDĐĐ cho học sinh THPT tại các Trung tâm GDNN - GDTX cần dựa vào những kết quả nghiên cứu lí luận và thực tiễn, đồng thời cần bảo bảo được các nguyên tắc cơ bản như: Đảm bảo mục tiêu giáo dục đạo đức cho học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX; đảm bảo tính khả thi; đảm bảo tính kế thừa; đảm bảo tính hệ thống, đồng bộ; đảm bảo tính hiệu quả.

3.2. Các biện pháp GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX trên địa bàn thành phố Hà Nội

3.2.1. Tổ chức bồi dưỡng nhận thức cho các lực lượng giáo dục về tầm quan trọng của GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX

3.2.1.1. Mục tiêu của biện pháp

Thực hiện pháp này nhằm giúp cho các lực lượng giáo dục có được nhận thức đầy đủ và đúng đắn về tầm quan trọng của GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX, trên cơ sở đó, giúp họ có thái độ phù hợp và tích cực, chủ động tham gia hiệu quả vào quá trình GDĐĐ cho học sinh tại các Trung tâm, mang

lại những tác động tổng hợp góp phần thực hiện quá trình GDĐĐ cho học sinh đạt được chất lượng và hiệu quả.

3.2.1.2. Nội dung của biện pháp

* Khảo sát, đánh giá thực trạng nhận thức của các lực lượng giáo dục về GDĐĐ cho học sinh THPT tại các Trung tâm GDNN - GDTX. Cụ thể:

* Thiết kế hoạch bồi dưỡng nhận thức cho các lực lượng giáo dục về GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX

* Triển khai kế hoạch bồi dưỡng nhận thức cho các lực lượng giáo dục về GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX.

* Tổ chức hội nghị chuyên đề đánh giá hiệu quả của quá trình bồi dưỡng nhận thức cho các lực lượng giáo dục về GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm.

* Báo cáo kết quả của quá trình bồi dưỡng nhận thức cho các lực lượng giáo dục về GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm với các cấp ủy Đảng, chính quyền và các cơ quan có liên quan.

3.2.1.3. Cách thức thực hiện biện pháp

- Giám đốc Trung tâm cần tổ chức Hội nghị chuyên đề với sự tham gia của cán bộ, giáo viên tiến hành thảo luận và thống nhất thiết kế kế hoạch khảo sát, đánh giá nhận thức của các lực lượng giáo dục về GDĐĐ cho học sinh THPT tại các Trung tâm.

- Căn cứ vào kế hoạch khảo sát, đánh giá đã được xây dựng, hoàn thiện, lãnh đạo Trung tâm GDNN - GDTX, phối hợp với lãnh đạo các cơ quan, ban, ngành, đoàn thể cùng triển khai kế hoạch bồi dưỡng phù hợp với thù của mỗi đơn vị và đặc điểm của mỗi nhóm đối tượng.

- Qua quá trình triển khai bồi dưỡng nhận thức cho các lực lượng về GDĐĐ cho học sinh THPT tại các Trung tâm GDNN - GDTX, giám đốc Trung tâm chủ trì tổ chức Hội nghị chuyên đề đánh giá hiệu quả của hoạt động này.

- Giám đốc Trung tâm GDNN - GDTX tóm tắt lại những kết quả đạt được của hội nghị cũng như thông báo phương hướng chung của các cơ quan, ban, ngành trong việc nâng cao hiệu quả bồi dưỡng cho các lực lượng giáo dục về tầm quan trọng của về GDĐĐ cho học sinh THPT tại các Trung tâm; trên cơ sở đó, lập báo cáo đệ trình lãnh đạo cấp trên.

3.2.1.4. Điều kiện thực hiện biện pháp

Cần có nội dung tuyên truyền/ bồi dưỡng nâng cao nhận thức cho các lực lượng giáo dục về GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX tuyên truyền/ bồi dưỡng nâng cao nhận thức cho các lực lượng giáo dục về GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX mang tính thống nhất và hoàn thiện.

Cần có sự ủng hộ và đóng góp tích cực của lãnh đạo các cơ quan, ban, ngành, đoàn thể đối với hoạt động tuyên truyền/ bồi dưỡng nâng cao nhận thức cho các lực lượng giáo dục về GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX tuyên truyền/ bồi dưỡng nâng cao nhận thức cho các lực lượng giáo dục về GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX.

Cần có đội ngũ cán bộ đảm trách hoạt động tuyên truyền/ bồi dưỡng nâng cao nhận thức cho các lực lượng giáo dục về GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX tuyên truyền/ bồi dưỡng nâng cao nhận thức cho các lực lượng giáo dục về GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX có năng lực

công tác và có tinh thần trách nhiệm cao.

Cần thực hiện việc kiểm tra, đánh giá kết quả hoạt động tuyên truyền/ bồi dưỡng nâng cao nhận thức cho các lực lượng giáo dục về GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX tuyên truyền/ bồi dưỡng nâng cao nhận thức cho các lực lượng giáo dụcvề GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX một cách thường xuyên.

3.2.2. Sử dụng các phương pháp dạy học tích cực trong dạy học các môn học nhiều tiềm năng trong giáo dục đạo đức cho học sinh, đặc biệt là môn Giáo dục công dân

3.2.2.1. Mục tiêu của biện pháp

Thực hiện biện pháp này nhằm nâng cao hiệu quả giáo dục đạo đức cho học sinh, trên cơ sở từng bước đổi mới phương pháp dạy học môn các môn học nhiều tiềm năng trong giáo dục đạo đức cho học sinh, đặc biệt là môn GDCD.

3.2.2.2. Nội dung của biện pháp

Biện pháp này được thực hiện với các nội dung cơ bản sau đây:

- Tổ chức sinh hoạt chuyên môn để thống nhất nội dung, chương trình dạy học các môn có nhiều tiềm năng trong giáo dục đạo đức cho học sinh nói chung và môn GDCD nói riêng theo định hướng của chương trình giáo dục phổ thông tổng thể mới được ban hành.
- Thiết kế giáo án dạy học môn GDCD cho học sinh THPT tại các Trung tâm GDNN - GDTX theo hướng phát huy tính tích cực của học sinh.
- Chuẩn bị các điều kiện cần thiết phục vụ hoạt động dạy học môn GDCD cho học sinh THPT tại các Trung tâm theo hướng phát huy tính tích cực của học sinh.
- Tổ chức thực hiện hoạt động dạy học môn GDCD cho học sinh THPT tại các Trung tâm theo hướng phát huy tính tích cực của học sinh dựa vào giáo án đã được phê duyệt.
- Kiểm tra, đánh giá kết quả dạy học môn GDCD cho học sinh THPT tại các Trung tâm theo hướng phát huy tính tích cực của học sinh.

3.2.2.3. Cách thức thực hiện biện pháp

* Tổ trưởng Tổ "Văn hóa" cần quan tâm, tổ chức hiệu quả hoạt động sinh hoạt chuyên môn nhằm xây dựng kế hoạch dạy học môn GDCD cho học sinh THPT tại Trung tâm GDNN - GDTX theo hướng phát huy tính tích cực hợp tập của học sinh.

* Giám đốc hoặc Phó giám đốc phụ trách chuyên môn của Trung tâm huy động các nguồn lực ở trong và ngoài nhà trường nhằm chuẩn bị các điều kiện cần thiết phục vụ quá trình dạy học môn GDCD cho học sinh THPT tại các Trung tâm nói chung và sử dụng các phương pháp dạy học tích cực trong môn học nói riêng, trong đó cần chú ý đến môi trường dạy học, cơ sở vật chất, trang thiết bị.

* Giáo viên thực hiện dạy học môn GDCD cho học sinh THPT tại Trung tâm với việc sử dụng linh hoạt các phương pháp dạy học tích cực, tạo điều kiện cho học sinh thể hiện chính kiến của mình.

* Tổ trưởng chuyên môn tổ chức sinh hoạt chuyên môn để kiểm tra, đánh giá hiệu quả sử dụng các phương pháp dạy học tích cực trong quá trình dạy học môn GDCD cho học sinh THPT tại các Trung tâm.

3.2.2.4. Điều kiện thực hiện biện pháp

- Các lực lượng giáo dục trong Trung tâm GDNN - GDTX mà trực tiếp là giáo viên cần nhận thức được một cách đầy đủ về tầm quan trọng của môn GDCD trong hệ thống các môn học dành cho học sinh THPT tại các Trung tâm.

- Cần có chương trình môn GDCD ở THPT theo hướng đảm bảo sự cân đối, toàn diện, phù hợp và hiệu quả.

- Cần có đội ngũ GV giảng dạy môn GDCD thực sự tâm huyết trên cơ sở vững vàng về chuyên môn, thành thạo về nghiệp vụ.

- Cần tăng cường hệ thống cơ sở vật chất, thiết bị cho quá trình dạy học môn GDCD ở trong Trung tâm nói chung và phục vụ cho quá trình sử dụng các phương pháp dạy học tích cực nói riêng.

3.2.3. Đa dạng hóa các loại hình hoạt động giáo dục đạo đức cho học sinh theo hướng trải nghiệm

3.2.3.1. Mục tiêu của biện pháp

Thực hiện biện pháp này nhằm từng bước hoàn thiện việc đa dạng hóa các loại hình hoạt động giáo dục đạo đức theo hướng trải nghiệm, phù hợp với đặc điểm lứa tuổi nhất là phù hợp với nhu cầu và hứng thú của học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX, từ đó thu hút sự tham gia đông đảo, tích cực của họ trong các hoạt động, tạo điều kiện thuận lợi cho các em thâm nhập thực tiễn cuộc sống, góp phần thực hiện quá trình GDĐĐ cho học sinh tại các Trung tâm ngày càng đạt được hiệu quả cao.

3.2.3.2. Nội dung của biện pháp

Biện pháp này được thực hiện với các nội dung cơ bản sau đây:

* Nghiên cứu đặc điểm của học sinh, điều kiện thực tế của Trung tâm GDNN - GDTX và thực tiễn địa phương.

* Lựa chọn các loại hình hoạt động theo hướng trải nghiệm cho học sinh THPT các Trung tâm GDNN - GDTX, xây dựng và hoàn thiện quy trình thiết kế và thực hiện các loại hình hoạt động.

* Huy động các nguồn lực phục vụ quá trình tổ chức các loại hình hoạt động theo hướng trải nghiệm cho học sinh THPT các Trung tâm GDNN - GDTX.

* Tổ chức thực hiện các loại hình hoạt động theo hướng trải nghiệm phù hợp với đặc điểm của học sinh, điều kiện thực tế của Trung tâm GDNN - GDTX và thực tiễn địa phương.

* Kiểm tra, đánh giá kết quả thực hiện các loại hình hoạt động theo hướng trải nghiệm cho học sinh các Trung tâm GDNN - GDTX.

3.2.3.3. Cách thức thực hiện biện pháp

- Giám đốc các Trung tâm GDNN - GDTX chủ trì phối hợp với cán bộ lãnh đạo các cơ quan, tổ chức xây dựng và triển khai kế hoạch nghiên cứu đặc điểm của học sinh, điều kiện thực tế của Trung tâm GDNN - GDTX và thực tiễn địa phương.

- Các cán bộ đảm trách quá trình GDĐĐ cho học sinh các Trung tâm GDNN - GDTX cùng nhau phối hợp trong việc lựa chọn các loại hình hoạt động theo hướng trải nghiệm cho học sinh THPT các Trung tâm GDNN - GDTX, xây dựng và hoàn thiện quy trình thiết kế và thực hiện các loại hình hoạt động.

- Các cán bộ đảm trách quá trình GDĐĐ cho học sinh các Trung tâm cùng tham gia phối hợp trong việc huy động các nguồn lực phục vụ quá trình tổ chức các loại hình hoạt động theo hướng trải nghiệm cho học sinh THPT các Trung tâm GDNN - GDTX.

- Các cán bộ đảm trách quá trình GDĐĐ cho học sinh các Trung tâm cùng tổ chức thực hiện các loại hình hoạt động theo hướng trải nghiệm phù hợp với đặc điểm của học sinh, điều kiện thực tế của Trung tâm GDNN - GDTX và thực tiễn địa phương.

- Các lực lượng giáo dục ở trong và ngoài Trung tâm tổ chức kiểm tra, đánh giá

kết quả thực hiện các loại hình hoạt động theo hướng trải nghiệm cho học sinh các Trung tâm GDNN - GDTX.

3.2.3.4. Điều kiện thực hiện biện pháp

- Quá trình GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX nói chung và quá trình tổ chức các hoạt động theo hướng trải nghiệm cho học sinh cần sự ủng hộ của các cơ quan, ban, ngành, đoàn thể và nhân dân địa phương.và sự tham gia tích cực của các lực lượng giáo dục ở trong và ngoài Trung tâm.

- Trong quá trình nghiên cứu, lựa chọn và tổ chức thực hiện các loại hình hoạt động theo hướng trải nghiệm cho học sinh THPT tại các Trung tâm GDNN - GDTX cũng như đánh giá kết quả thực hiện các hoạt động này cần có sự cộng tác của các chuyên gia trong lĩnh vực GDĐĐ cho học sinh.

- Quá trình GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX nói chung và quá trình tổ chức các hoạt động theo hướng trải nghiệm cho học sinh nói riêng cần được tiến hành bởi những cán bộ giáo dục có trình độ chuyên môn, nghiệp vụ và tinh thần trách nhiệm cao.

- Cần đảm bảo về cơ sở vật chất, trang thiết bị phục vụ cho quá trình tổ chức thực hiện các loại hình hoạt động theo hướng trải nghiệm cho học sinh các Trung tâm GDNN - GDTX.

- Các loại hình hoạt động theo hướng trải nghiệm cho học sinh các Trung tâm GDNN - GDTX cần đa dạng, phong phú và được tiến hành một cách thường xuyên.

- Hoạt động thanh tra, kiểm tra, đánh giá kết quả thực hiện các loại hình hoạt động theo hướng trải nghiệm cho học sinh các Trung tâm GDNN - GDTX cần được tiến hành một cách thường xuyên dựa trên những nguyên tắc, phương pháp và công cụ kiểm tra, đánh giá được xây dựng hoàn thiện.

3.2.4. Sử dụng hiệu quả phương pháp giao việc, luyện tập và rèn luyện trong tổ chức các hoạt động giáo dục đạo đức cho học sinh trung học phổ thông ở các Trung tâm Giáo dục nghề nghiệp - Giáo dục thường xuyên

3.2.4.1. Mục tiêu của biện pháp

Thực hiện biện pháp này nhằm giúp cho giáo viên và các lực lượng giáo dục có thể sử dụng hiệu quả phương pháp giao việc, luyện tập và rèn luyện trong tổ chức các hoạt động giáo dục đạo đức cho học sinh, vừa đảm bảo phù hợp với thực đặc điểm học sinh THPT tại các trung tâm, vừa phù hợp với điều kiện thực tiễn của Trung tâm GDNN – GDTX , thực tiễn các quận, huyện trên địa bàn thành phố Hà Nội, góp phần thực hiện có hiệu quả các nhiệm vụ, nội dung GDĐĐ cho học sinh tại các Trung tâm trong bối cảnh đổi mới giáo dục.

3.2.4.2. Nội dung của biện pháp

- Khảo sát thực tiễn hoạt động của Trung tâm GDNN - GDTX, thực tiễn địa phương và đặc điểm của học sinh THPT tại các Trung tâm.

- Lựa chọn các phương pháp giáo dục.phù hợp với thực tiễn hoạt động của Trung tâm GDNN - GDTX, thực tiễn địa phương và đặc điểm của học sinh THPT tại các Trung tâm.

- Sử dụng các phương pháp giáo dục.trong quá trình GDĐĐ cho học sinh THPT tại các Trung tâm GDNN - GDTX.

- Đánh giá hiệu quả sử dụng các phương pháp giáo dục.trong quá trình GDĐĐ cho học sinh THPT tại các Trung tâm GDNN - GDTX.

3.2.4.3. Cách thức thực hiện biện pháp

- Các cán bộ giáo dục ở trong và ngoài Trung tâm phối hợp cùng trong trong việc nghiên cứu chương trình giáo dục, xác định mục tiêu, nhiệm vụ và nội dung GDĐĐ cho học sinh THPT tại các Trung tâm.

- Căn cứ vào điều kiện thực tế và mục đích, nhiệm vụ, nội dung giáo dục, các cán bộ giáo dục lựa chọn và sử dụng hiệu quả phương pháp giao việc, luyện tập và rèn luyện phù hợp với thực tiễn hoạt động của Trung tâm, thực tiễn địa phương và đặc điểm của học sinh THPT tại các Trung tâm.

3.2.4.4. Điều kiện thực hiện biện pháp

- Chất lượng của công tác khảo sát thực tiễn hoạt động của Trung tâm GDNN - GDTX, thực tiễn địa phương và đặc điểm của học sinh THPT tại các Trung tâm.

- Mức độ nắm vững chương trình giáo dục, mục tiêu, nhiệm vụ và nội dung GDĐĐ cho học sinh THPT tại các Trung tâm.

- Các phương pháp giáo dụcGDĐĐ cho học sinh THPT tại các Trung tâm GDNN - GDTX cần được lựa chọn phù hợp và hiệu quả.

- Cần đảm bảo hệ thống cơ sở vật chất, phương tiện phục vụ cho quá trình GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX nói chung và quá trình thực hiện các phương pháp giáo dục nói riêng.

- Chất lượng của hoạt động kiểm tra, đánh giá hiệu quả sử dụng các phương pháp GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX.

3.2.5. Phối hợp với các các lực lượng giáo dục ngoài Trung tâm tổ chức các hoạt động giáo dục đạo đức cho học sinh

3.2.5.1. Mục tiêu của biện pháp

Biện pháp này nhằm phát huy vai trò, trách nhiệm và huy động các nguồn lực của các lực lượng giáo dục ngoài nhà trường trong giáo dục đạo đức cho học sinh ở các Trung tâm GDNN- GDTX thành phố Hà Nội, góp phần nâng cao hiệu quả tổ chức các hoạt động giáo dục đạo đức nói riêng và hiệu quả giáo dục đạo đức nói chung cho học sinh ở các Trung tâm này.

3.2.5.2. Nội dung của biện pháp

- Khảo sát, đánh giá thực trạng phối hợp giữa các lực lượng trong quá trình GDĐĐ cho học sinh THPT tại các Trung tâm GDNN - GDPT hiện nay.

- Xây dựng và hoàn thiện cơ chế phối hợp giữa các lực lượng trong quá trình GDĐĐ cho học sinh THPT tại các Trung tâm GDNN - GDPT. Cụ thể:

- Giúp cho các lực lượng nhận thấy được ý nghĩa của hoạt động phối hợp các lực lượng trong GDĐĐ cho học sinh tại các Trung tâm cả ở phương diện xã hội và cá nhân, từ đó, tích cực tham gia và hoàn thiện hoạt động phối hợp.

- Tổ chức đánh giá và tiếp tục hoàn thiện cơ chế phối hợp giữa các lực lượng trong quá trình GDĐĐ cho học sinh THPT tại các Trung tâm GDNN - GDTX.

3.2.5.3. Cách thức thực hiện biện pháp

- Lực lượng giáo dục của Trung tâm GDNN - GDTX mà trực tiếp là giám đốc Trung tâm phát huy vai trò chủ đạo của mình trong hoạt động khảo sát, đánh giá thực trạng cơ chế phối hợp giữa các lực lượng trong quá trình GDĐĐ cho học sinh tại các Trung tâm GDNN - GDPT hiện nay.

- Lực lượng giáo dục của Trung tâm mà trực tiếp là các cán bộ quản lí, giáo viên phát huy vai trò chủ đạo của mình trong quá trình GDĐĐ cho học sinh.

- Giám đốc Trung tâm GDNN - GDTX chủ trì tổ chức Hội nghị đánh giá thực trạng cơ chế phối hợp giữa các lực lượng trong quá trình GDĐĐ cho học sinh THPT tại các Trung tâm.

- Các lực lượng ở trong và ngoài Trung tâm nghiên cứu xây dựng môi trường thân thiện, mang giá trị nhân văn sâu sắc tại Trung tâm GDNN - GDTX

3.2.5.4. Điều kiện thực hiện biện pháp

Sự quan tâm, chỉ đạo của lãnh đạo cán cấp ủy Đảng, chính quyền, lãnh đạo ngành GD&ĐT đối với hoạt động GDĐĐ cho học sinh THPT tại các Trung tâm GDNN - GDTX, đặc biệt là việc hoàn thiện cơ chế phối hợp giữa các lực lượng trong GDĐĐ cho học sinh.

Công tác thông tin, tuyên truyền về cơ chế phối hợp giữa các lực lượng tham gia vào quá trình GDĐĐ cho học sinh tại các Trung tâm GDNN - GDTX cần được thực hiện thường xuyên, rộng rãi và hiệu quả.

Công tác xã hội hóa GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX cần được tăng cường cả về mức độ thực hiện và hiệu quả của công tác này.

Cần có đội ngũ các nhà khoa học giáo dục có trình độ tham gia vào việc xây dựng và hoàn thiện cơ chế phối hợp các lực lượng trong GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm.

3.2.6. Phát huy tính tích cực trong quá trình tự giáo dục của học sinh Trung học phổ thông tại Trung tâm Giáo dục nghề nghiệp - Giáo dục thường xuyên

3.2.6.1. Mục tiêu của biện pháp

Thực hiện biện pháp này nhằm giúp cho học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX trên cơ sở có được nhận thức đầy đủ, đúng đắn về tầm quan trọng của đạo đức, từ đó tự giác, tích cực, chru động tự rèn luyện, tự tu dưỡng đạo đức, từng bước hoàn thiện nhân cách của của bản thân.

3.2.6.2. Nội dung của biện pháp

- Khảo sát đánh giá thực trạng nhận thức của học sinh THPT tại các Trung tâm GDNN - GDTX về quá trình tự giáo dục; năng lực tự giáo dục của học sinh và hiện trạng tính tích cực của học sinh THPT tại các Trung tâm GDNN - GDTX trong quá trình tự giáo dục.

- Xây dựng và hoàn thiện kế hoạch bồi dưỡng năng lực tự giáo dục của học sinh.

- Triển khai hoạt động bồi dưỡng năng lực tự giáo dục cho học sinh tại các Trung tâm.

- Xây dựng và hoàn thiện môi trường tích cực ở trong và ngoài Trung tâm cho quá trình tự giáo dục của học sinh.

- Kiểm tra, đánh giá kết quả tự giáo dục của học sinh tại các Trung tâm một cách thường xuyên.

- Biểu dương, khen thưởng những tấm gương học sinh điển hình trong quá trình tự giáo dục.

3.2.6.3. Cách thức thực hiện biện pháp

- Ban giám đốc Trung tâm GDNN - GDTX chủ trì tổ chức công tác phối hợp giữa các lực lượng giáo dục xây dựng và triển khai kế hoạch khảo sát, đánh giá năng lực tự giáo dục của học sinh tại các Trung tâm.

- Trên cơ sở nắm bắt được thực trạng năng lực tự giáo dục của học sinh, các lực lượng giáo dục cùng bàn bạc, xác định và triển khai những nội dung cần bồi dưỡng phát triển năng lực tự giáo dục cho học sinh.

- Giám đốc Trung tâm GDNN - GDTX chỉ đạo các lực lượng giáo dục trong Trung tâm phối hợp các lực lượng giáo dục xây dựng và hoàn thiện môi trường tích cực cho quá trình tự giáo dục của học sinh.

- Giám đốc Trung tâm GDNN - GDTX chỉ đạo thực công tác phối hợp các lực lượng giáo dục ở trong và ngoài Trung tâm tiến hành kiểm tra, đánh giá kết quả tự giáo dục của học sinh tại các Trung tâm một cách thường xuyên.

3.2.6.4. Điều kiện thực hiện biện pháp

- Sự quan tâm thường xuyên của các lực lượng giáo dục mà trực tiếp là Ban giám đốc, giáo viên chủ nhiệm, giáo viên bộ môn, cán bộ Đoàn Thanh niên, Ban đại diện cha mẹ học sinh ở Trung tâm, cán bộ các cấp ủy Đảng, chính quyền các cấp đến quá trình hoạt động nói chung và quá trình tự giáo dục của học sinh ở các Trung tâm nói riêng.

- Những tấm gương tốt của giáo viên và những người lớn gia đình, trong xã hội, cùng với những tấm gương học sinh tiêu biểu.

- Trình độ nhận thức, mức độ phát triển trí tuệ của học sinh.

- Tính tích cực, chủ động, sáng tạo của học sinh.

- Môi trường giáo dục tích cực ở trong gia đình, Trung tâm và xã hội.

3.2.7. Thực hiện kiểm tra, đánh giá kết quả giáo dục đạo đức cho học sinh trung học phổ thông ở các Trung tâm Giáo dục nghề nghiệp – Giáo dục thường xuyên một cách toàn diện, thường xuyên

3.2.7.1. Mục tiêu của biện pháp

Thực hiện biện pháp này nhằm giúp cho các cán bộ đảm trách quá trình GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX thu thập những thông tin về thực trạng hoạt động và chất lượng GDĐĐ cho học sinh, trên cơ sở đó, phân tích, đánh giá, chỉ ra những kết quả đã đạt được và những vấn đề còn tồn ở của quá trình này, nghiên cứu các biện pháp nhằm giải quyết có hiệu quả những vấn đề còn tồn ở của GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX, từng bước nâng cao chất lượng của quá trình này.

3.2.7.2. Nội dung của biện pháp

- Xây dựng kế hoạch cho hoạt động kiểm tra, đánh giá kết quả GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX.

- Tổ chức thực hiện hoạt động kiểm tra, đánh giá kết quả GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX theo kế hoạch đã được xác định.

- Tổ chức các hội nghị chuyên đề đánh giá hiệu quả của hoạt động kiểm tra, đánh giá kết quả GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX, đồng thời nghiên cứu và áp dụng các biện pháp nhằm hoàn thiện hoạt động này.

3.2.7.3. Cách thức thực hiện biện pháp

- Các thành viên của Ban KT, ĐG kết quả GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX chủ động thảo luận và xây dựng kế hoạch KT,ĐG kết quả GDĐĐ cho học sinh THPT.

- Trưởng Ban KT,ĐG chỉ đạo các thành viên trong Ban tổ chức thực hiện hoạt động KT,ĐG theo kế hoạch đã xác định,

- Các thành viên trong Ban KT,ĐG xử lý những thông tin thu được từ hoạt động KT,ĐG, viết báo cáo tổng hợp và gửi lên Ban giám đốc Trung tâm.

- Giám đốc Trung tâm GDNN - GDTX phối hợp với các cơ quan có liên quan đảm bảo mọi điều kiện thuận lợi cho quá trình thực hiện KT,ĐG kết quả GDĐĐ cho

học sinh THPT của các Trung tâm.

- Giám đốc Trung tâm GDNN - GDTX chủ trì tổ chức Hội nghị với sự tham gia của nhiều lực lượng (trong và ngoài Trung tâm) đánh giá hiệu quả của hoạt động KT,ĐG.

- Ban giám đốc Trung tâm chỉ đạo Ban KT,ĐG công bố kết quả KT,ĐG với các bên có liên quan.

3.2.7.4. Điều kiện thực hiện biện pháp

- Kế hoạch kiểm tra, đánh giá kết quả GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX được xây dựng một cách đầy đủ, chi tiết, phù hợp.

- Hệ thống các nguyên tắc kiểm tra, đánh giá kết quả GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX mang tính phù hợp, đồng bộ.

- Ban KT, ĐG với các thành viên có năng lực kiểm tra, đánh giá và tinh thần trách nhiệm trong hoạt động này.

- Cầm có sự ủng hộ và tích cực tham gia của các lực lượng giáo dục ở trong và ngoài Trung tâm GDNN - GDTX.

- Các cơ chế thi đua khen thưởng liên quan đến quá trình GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX.

- Đảm bảo hệ thống CSVC và nguồn kinh phí phục vụ cho quá trình GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX.

3.3. Mối quan hệ giữa các biện pháp

Mỗi biện pháp GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX trên địa bàn thành phố Hà Nội đều có chức năng, vai trò, tác dụng riêng về một mặt nào đó nhưng giữa chúng có mối liên hệ biện chứng chặt chẽ với nhau.

3.4. Thực nghiệm sư phạm

3.4.1. Khái quát về quá trình thực nghiệm

3.4.1.1. Mục đích thực nghiệm

Khẳng định tính hiệu quả của biện pháp "*Đa dạng hóa các loại hình hoạt động theo hướng trải nghiệm cho học sinh*".

3.4.1.2. Nội dung thực nghiệm

Do những khó khăn nhất định, tác giả luận án lựa chọn biện pháp "*Đa dạng hóa các loại hình hoạt động theo hướng trải nghiệm cho học sinh*" để tiến hành thực nghiệm sư phạm.

3.4.1.3. Giả thuyết thực nghiệm

Nếu "*Đa dạng hóa các loại hình hoạt động theo hướng trải nghiệm cho học sinh*" sẽ góp phần nâng cao hiệu quả GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX trên địa bàn thành phố Hà Nội.

3.4.1.4. Mẫu khách thể thực nghiệm, địa bàn và thời gian thực nghiệm

** Mẫu khách thể thực nghiệm*

Bảng đánh giá khách quan nhóm ĐC và nhóm TN.

TT	Nội dung	Nhóm đối chứng	Nhóm thực nghiệm
1	Số lượng	50	50
2	Khối	10	10
3	Mức độ ý thức, thái độ, hành vi	Tương đồng	
4	Môi trường học tập, rèn luyện	Tương đồng	

3.4.1.5. Cách thức tiến hành thực nghiệm

** Về phí học sinh:* Hai mẫu đã lựa chọn là nhóm thực nghiệm và nhóm đối chứng, chúng tôi thực hiện thực nghiệm với mục đích, thời gian và nội dung đã nêu.

** Tiến trình thực nghiệm*

Để có thể thu được kết quả khách quan, chúng tôi tiến hành thực nghiệm 2 lần.

Quá trình TN biện pháp này được thực hiện qua hai giai đoạn, cụ thể như sau:

- *Giai đoạn 1:* Khảo sát trước TN và chuẩn bị tác động (từ tháng 2 đến tháng 6 năm 2017).
- *Giai đoạn 2:* Tiến hành triển khai TN (từ tháng 6 đến tháng 8 năm 2017).
- *Giai đoạn 3:* Tiến hành KT, ĐG kết quả TN (từ tháng 9 năm 2017 đến tháng 10 năm 2017).

3.4.1.6. Tiêu chí, thang đo kết quả thực nghiệm

- Đánh giá về ý thức đạo đức
- Đánh giá về thái độ, tình cảm đạo đức
- Đánh giá về hành vi, thói quen đạo đức

3.4.2. Kết quả thực nghiệm

3.4.2.1. Kết quả trước thực nghiệm

Kết quả đánh giá về ý thức, thái độ, tình cảm, hành vi, thói quen đạo đức của học sinh THPT ở Trung tâm GDNN - GDTX huyện Gia Lâm và quận Cầu Giấy trước TN được thể hiện ở bảng 3.1 và 3.2. dưới đây:

Bảng 3.1. *Kết quả đánh giá về ý thức, thái độ, tình cảm, hành vi, thói quen đạo đức của học sinh THPT ở Trung tâm GDNN - GDTX huyện Gia Lâm trước TN*

Mức độ / ND đánh giá		Tốt		Khá		TB		Yếu		Kém		ĐTB	ĐLC
		SL	%	SL	%	SL	%	SL	%	SL	%		
Ý thức	ĐC	2	4,0	7	14,0	7	14,0	19	38,0	15	30,0	2,42	0,883
	TN	3	6,0	4	8,0	9	18,0	22	44,0	12	24,0	2,43	0,847
Thái độ, tình cảm	ĐC	2	4,0	2	4,0	4	8,0	20	40,0	22	44,0	2,13	0,703
	TN	3	6,0	1	2,0	3	6,0	20	40,0	23	46,0	2,09	0,767
Hành vi, thói quen	ĐC	3	6,0	5	10,0	4	8,0	23	46,0	15	30,0	2,32	0,913
	TN	3	6,0	2	4,0	2	4,0	29	58,0	14	28,0	2,25	0,810

Bảng 3.2. *Kết quả đánh giá về ý thức, thái độ, tình cảm, hành vi, thói quen đạo đức của học sinh THPT ở Trung tâm GDNN - GDTX quận Cầu Giấy trước TN*

Mức độ / ND đánh giá		Tốt		Khá		TB		Yếu		Kém		ĐTB	ĐLC
		SL	%	SL	%	SL	%	SL	%	SL	%		
Ý thức	ĐC	2	4,0	6	12,0	7	14,0	18	36,0	17	34,0	2,37	0,863
	TN	2	4,0	4	8,0	7	14,0	22	44,0	15	30,0	2,30	0,839
Thái độ, tình cảm	ĐC	2	4,0	0	0,0	6	12,0	22	44,0	20	40,0	2,09	0,683
	TN	1	2,0	2	4,0	3	6,0	16	32,0	28	56,0	1,94	0,718
Hành vi,	ĐC	2	4,0	6	12,0	2	4,0	23	46,0	17	34,0	2,23	0,870

thói quen	TN	*1*	*2,0*	*4*	*8,0*	*1*	*2,0*	*27*	*54,0*	*17*	*34,0*	*2,12*	*0,746*

Từ kết quả nghiên cứu thu được ở bảng 3.1 và 3.2 chúng ta thấy rằng:

***** *Về ý thức đạo đức của học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX*

- *Trung tâm GDNN - GDTX huyện Gia Lâm*: ĐTB đo nhóm TN là 2,43 trong đó chỉ có 14,0% học sinh đạt điểm ý thức ở mức độ khá và tốt, 86,0 học sinh có điểm ý thức từ mức độ kém đến trung bình.Nhóm ĐC: ĐTB là 2,42, trong đó 18,0% học sinh đạt điểm ý thức ở mức độ khá và tốt, 82% học sinh đạt điểm ý thức thức từ kém đến trung bình.

- *Trung tâm GDNN - GDTX quận Cầu Giấy*: ĐTB đo nhóm TN là 2,30 trong đó chỉ có 12,0% học sinh đạt điểm ý thức ở mức độ khá và tốt, 88,0 học sinh có điểm ý thức từ mức độ kém đến trung bình.Nhóm ĐC: ĐTB là 2,37, trong đó 16,0% học sinh đạt điểm ý thức ở mức độ khá và tốt, 84% học sinh đạt điểm ý thức thức từ kém đến trung bình.

***** *Về thái độ, tình cảm đạo đức của học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX*

- *Trung tâm GDNN - GDTX huyện Gia Lâm:* Nhóm TN: Có 8,0% học sinh đạt điểm đo thái độ, tình cảm ở mức độ khá và tốt, tuy nhiên có 92,0% học sinh có điểm đo từ kém đến trung bình, ĐTB thái độ, tình cảm đạt 2,09 điểm. Nhóm ĐC: Có 8,0% học sinh đạt điểm đo thái độ, tình cảm ở mức độ khá và tốt, tuy nhiên có 92,0% học sinh có điểm đo từ kém đến trung bình, ĐTB thái độ, tình cảm đạt 2,13 điểm.

- *Trung tâm GDNN - GDTX quận Cầu Giấy:* Nhóm TN: Có 6,0% học sinh đạt điểm đo thái độ, tình cảm ở mức độ khá và tốt, tuy nhiên có 94,0% học sinh có điểm đo từ kém đến trung bình, ĐTB thái độ, tình cảm đạt 1,94 điểm. Nhóm ĐC: Có 4,0% học sinh đạt điểm đo thái độ, tình cảm ở mức độ khá và tốt, tuy nhiên có 96,0% học sinh có điểm đo từ kém đến trung bình, ĐTB thái độ, tình cảm đạt 2,09 điểm.

* *Về hành vi, thói quen đạo đức của học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX*

Kết quả nghiên cứu cho thấy: có sự tương đồng về ý thức, thái độ, tình cảm, hành vi và thói quen của học sinh giữa hai nhóm TN và nhóm ĐC ở thời điểm trước khi tiến hành TN.

* *Kết quả sau thực nghiệm*

Kết quả đánh giá về ý thức, thái độ, tình cảm, hành vi, thói quen đạo đức của học sinh THPT ở Trung tâm GDNN - GDTX huyện Gia Lâm và quận Cầu Giấy sau TN được thể hiện ở bảng 3.3 và 3.4 dưới đây:

Bảng 3.3. *Kết quả đánh giá về ý thức, thái độ, tình cảm, hành vi, thói quen đạo đức của học sinh THPT ở Trung tâm GDNN - GDTX huyện Gia Lâm sau TN*

Mức độ / **ND đánh giá**		**Tốt**		**Khá**		**TB**		**Yếu**		**Kém**		**ĐTB**	**ĐLC**
		SL	*%*	*SL*	*%*	*SL*	*%*	*SL*	*%*	*SL*	*%*		
Ý thức	ĐC	*1*	*2,0*	*5*	*10,0*	*11*	*22,0*	*22*	*44,0*	*11*	*22,0*	*2,47*	*0,794*
	TN	*9*	*18,0*	*25*	*50,0*	*15*	*30,0*	*1*	*2,0*	*0*	*0,0*	*3,61*	*0,604*
Thái độ, tình cảm	ĐC	*2*	*4,0*	*1*	*2,0*	*9*	*18,0*	*23*	*46,0*	*15*	*30,0*	*2,19*	*0,694*
	TN	*8*	*16,0*	*24*	*48,0*	*14*	*28,0*	*4*	*8,0*	*0*	*0,0*	*3,54*	*0.598*
Hành vi, thói	ĐC	*2*	*4,0*	*4*	*8,0*	*6*	*12,0*	*24*	*48,0*	*14*	*28,0*	*2,30*	*0,839*
	TN	*6*	*12,0*	*25*	*50,0*	*16*	*32,0*	*3*	*6,0*	*0*	*0,0*	*3,44*	*0,559*

quen													

Bảng 3.4. *Kết quả đánh giá về ý thức, thái độ, tình cảm, hành vi, thói quen đạo đức của học sinh THPT ở Trung tâm GDNN - GDTX quận Cầu Giấy sau TN*

Mức độ / **ND đánh giá**		**Tốt**		**Khá**		**TB**		**Yếu**		**Kém**		**ĐTB**	**ĐLC**
		SL	*%*	*SL*	*%*	*SL*	*%*	*SL*	*%*	*SL*	*%*		
Ý thức	ĐC	*1*	*2,0*	*5*	*10,0*	*9*	*18,0*	*23*	*46,0*	*12*	*24,0*	*2,45*	*0,787*
	TN	*7*	*14,0*	*20*	*40,0*	*22*	*44,0*	*1*	*2,0*	*0*	*0,0*	*3,53*	*0,599*
Thái độ, tình cảm	ĐC	*2*	*4,0*	*0*	*0,0*	*9*	*18,0*	*23*	*46,0*	*16*	*32,0*	*2,18*	*0,687*
	TN	*4*	*8,0*	*25*	*50,0*	*17*	*34,0*	*4*	*8,0*	*0*	*0,0*	*3,46*	*0,583*
Hành vi, thói quen	ĐC	*2*	*4,0*	*4*	*8,0*	*5*	*10,0*	*26*	*52,0*	*13*	*26,0*	*2,29*	*0,809*
	TN	*4*	*8,0*	*25*	*50,0*	*17*	*34,0*	*4*	*8,0*	*0*	*0,0*	*3,35*	*0,546*

Từ kết quả nghiên cứu thu được ở bảng 3.3 và 3.4 chúng ta thấy rằng:

**** Về ý thức đạo đức của học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX***

Những kết quả này đã bước đầu khẳng định tính hiệu quả của biện pháp GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm được xây dựng.

** Về thái độ, tình cảm đạo đức của học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX*

Kết quả nghiên cứu cho thấy: Biện pháp được tiến hành thực nghiệm đã mang lại được kết quả khá rõ rệt trong việc phát triển thái độ, tình cảm đạo đức cho học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX.

** Về hành vi, thói quen đạo đức của học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX*

Những kết quả thu được cho thấy biện pháp tác động đến học sinh THPT ở Trung tâm GDNN - GDTX thực sự mang lại hiệu quả và ý nghĩa giáo dục.

Kết luận về thực nghiệm sư phạm

Kết quả TN đã chứng minh biện pháp giáo dục chúng tôi đưa ra là đúng đắn và hết sức quan trọng. Tuy nhiên, để kiểm chứng được chính xác hơn, chúng tôi còn phải nghiên cứu chuyên sâu hơn và có quá trình thực nghiệm lâu dài để tìm ra mặt ưu, nhược điểm của từng biện pháp và phát huy tối đa hiệu quả sử dụng trong quá trình GD Đ Đ cho học sinh ở các Trung tâm GDNN - GDTX trong bối cảnh đổi mới căn bản và toàn diện giáo dục.

Kết luận chương 3

Muốn thực hiện quá trình này đạt được chất lượng và hiệu quả, cần có những biện pháp phù hợp, đồng bộ, bao gồm: Tổ chức bồi dưỡng nhận thức cho các lực lượng giáo dục về tầm quan trọng của GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN – GDTX; vận dụng các phương pháp dạy học tích cực tạo điều kiện cho học sinh thể hiện chính kiến của mình trong môn Giáo dục công dân; đa dạng hóa các loại hình hoạt động theo hướng trải nghiệm cho học sinh; lựa chọn và sử dụng hiệu quả phương pháp giao việc, luyện tập và rèn luyện trong GDĐĐ cho học sinh trung học phổ thông ở các Trung tâm Giáo dục nghề nghiệp - Giáo dục thường xuyên; xây dựng cơ chế phối hợp giữa các lực lượng trong và ngoài Trung tâm dựa trên nguyên tắc trách nhiệm và lợi ích; phát huy tính tích cực trong quá trình tự giáo dục của học sinh Trung học phổ thông tại Trung tâm Giáo dục nghề nghiệp - Giáo dục thường xuyên; thực hiện kiểm tra, đánh giá kết quả GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm

GDNN - GDTX một cách toàn diện, thường xuyên. Trong các biện pháp trên, biện pháp "Đa dạng hóa các hình thức giáo dục cho học sinh theo hướng trải nghiệm" là một trong các biện pháp quan trọng nhằm hình thành hành vi và thói quen hành vi phù hợp với các chuẩn mực đạo đức cho học sinh ở Trung tâm GDNN - GDTX, thành phố Hà Nội. Kết quả thực nghiệm cho thấy có sự chuyển biến và thay đổi theo hướng tích cực hơn về nhận thức, thái độ và hành vi của học sinh. Điều này cho phép bước đầu khẳng định tính khả thi của biện pháp đã đề xuất.

KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ

1. Kết luận

1.1. GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX là một quá trình lâu dài và phức tạp. Đó là quá trình thực hiện đồng bộ giữa nâng cao nhận thức và hình thành thái độ, cảm xúc, niềm tin và thói quen hành vi theo các chuẩn mực đạo đức. Học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN-GDTX có những đặc điểm khác biệt so với học sinh THPT nói chung. Do vậy, các chuẩn mực đạo đức, mục tiêu GDĐĐ, nội dung, phương pháp, con đường GDĐĐ cho học sinh ở các Trung tâm này cũng có những đặc trưng riêng. Quá trình GDĐĐ cho học sinh ở các Trung tâm GDNN-GDTX chịu sự tác động của nhiều yếu tố: khách quan và chủ quan. Các yếu tố này cần được các lực lượng giáo dục nhận thức rõ để tiến hành quá trình GDĐĐ cho học sinh đạt hiệu quả.

1.2. Quá trình GDĐĐ cho học sinhTHPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX thành phố Hà Nội ngày càng được hoàn thiện hơn ở tất cả các thành tố của quá trình này. Tuy nhiên, kết quả GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX chưa cao, ở một bộ phận không nhỏ học sinh, nhiều đạo đức chưa được hình thành ở học sinh. Thêm vào đó, những kết quả GDĐĐ cho học sinhTHPT cũng chưa thực sự vững chắc, chưa tạo lập tốt hành vi, thói quen đạo đức ở học sinh.

1.3. Các biện pháp pháp GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX trên địa bàn thành phố Hà Nội đã được khảo nghiệm và thực nghiệm nhằm khẳng định tính khả thi. Kết quả thực nghiệm cho thấy có sự chuyển biến và thay đổi theo hướng tích cực hơn về nhận thức, thái độ và hành vi đạo đức của học sinh THPT ở Trung tâm GDNN- GDTX. Điều này cho phép bước đầu khẳng định tính khả thi của các biện pháp và tính đúng đắn của giả thuyết khoa học mà đề tài đã đề xuất.

2. Khuyến nghị

Đối với Đảng và Nhà nước

Cần không ngừng hoàn thiện mục tiêu nhân cách trong bối cảnh mới của sự phát triển kinh tế, văn hóa, xã hội.

Cần hoàn thiện hệ thống cơ chế, chính sách chỉ đạo quá trình GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX..

Đối với Bộ Giáo dục và Đào tạo

Tiếp nhận và triển khai đầy đủ sự lãnh đạo, chỉ đạo của cấp trên.

Phát huy vai trò của cơ quan đứng đầu ngành Giáo dục và Đào tạo trong quá trình GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX.

Tham mưu với Đảng và Nhà nước tăng cường công tác xã hội hóa giáo dục, huy động nhiều nguồn lực trong GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm .

Chủ trì hoàn thiện mục tiêu, nội dung, chương trình, hình thức và biện pháp GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX.

Đối với Sở Giáo dục và Đào tạo

Tiếp nhận sự chỉ đạo của Bộ Giáo dục và Đào tạo, thực thi hiệu quả các cơ chế, chính sách về giáo dục nói chung và GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX nói riêng.

Tạo điều kiện về mọi mặt để đội ngũ cán bộ quản lí, giáo viên nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ của mình.

Đối với các Trung tâm GDNN - GDTX

Các Trung tâm GDNN - GDTX mà trực tiếp là lãnh đạo các Trung tâm cần chủ động, tích cực huy động các nguồn lực nhằm hoàn thiện một cách đồng bộ các thành tố của quá trình GDĐĐ cho học sinh.

Cần phát huy vai trò chủ đạo của mình trong GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX nhất là trong bối cảnh hiện nay.

Đối với các cán bộ, giáo viên phụ trách công tác GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX

Mỗi cán bộ, giáo viên cần tích cực tham gia các khóa đào tạo, bồi dưỡng, tự giác tự học, tự bồi dưỡng nhằm nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ của mình, đáp ứng ngày càng tốt hơn những yêu cầu của nghề nghiệp nói chung và yêu cầu của quá trình GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX nói riêng.

Mỗi cán bộ, giáo viên cần nâng cao ý thức trách nhiệm của bản thân trong quá trình GDĐĐ cho học sinh tại các Trung tâm GDNN - GDTX.

Đối với các cơ quan, ban, ngành, đoàn thể

Lãnh đạo các cơ quan, ban, ngành, đoàn thể cần tăng cường ý thức trách nhiệm và tính tích cực tham gia các hoạt động GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX.

Lãnh đạo các cơ quan ban ngành cần phân công cán bộ chuyên trách công tác phối hợp với các lực lượng trong GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX, đồng thời chú trọng công tác bồi dưỡng, nâng cao năng lực và tinh thần trách nhiệm cho cán cán bộ đã được phân công nhiệm vụ.

Đối với các nhà nghiên cứu

Các nhà nghiên cứu cần tiếp tục triển khai các công trình nghiên cứu chuyên sâu về GDĐĐ cho học sinh THPT ở các Trung tâm GDNN - GDTX nhằm không ngừng hoàn thiện, nâng cao chất lượng của quá trình này.

DANH MỤC CÔNG TRÌNH CÔNG BỐ

1. Phạm Thị Vui, Tạp chí giáo dục: 313 kì 1 (7/2013) trang 9-11 Đào tạo giáo viên chuẩn bị đổi mới chương trình và sách giáo khoa phổ thông sau 2015.
2. Phạm Thị Vui, Tạp chí giáo chức Việt Nam: Số 76 tháng 8 năm 2013 trang 46 -47 Giáo dục đạo đức cho học sinh ở trung tâm Giáo dục thường xuyên trong bối cảnh hiện nay.
3. Phạm Thị Vui, Tạp chí khoa học - ĐHSP Hà Nội Số 02/2014 trang 150 -153 Giáo dục đạo đức cho Thanh niên, học sinh và sinh viên theo tư tưởng Hồ Chí Minh.
4. Phạm Thị Vui, Tạp chí giáo dục: Số đặc biệt Tháng 7/2017 trang 141-144 Một số biện pháp GDĐĐ cho học sinh THPT trong nhà trường hiện nay.
5. Phạm Thị Vui, Tạp chí Giáo dục: số 4226/03/2018, trang 39-43, "Một số giải pháp giáo dục đạo đức cho học sinh tại các trung tâm dạy nghề tại Hà Nội".